

KRAJ

příloha Libereckého kraje
leden 2020

UDÁLOST MĚSÍCE

KRAJE SLAVÍ 20 LET

Letos je tomu dvacet let od vzniku krajů. Toto územněsprávní uspořádání státu ale není novinkou. V Českých zemích existovalo již ve 12. století a na Moravě v 16. století. Nejednalo se ale o kraje v takové podobě, jako je známe dnes.

Po roce 1918, v popřevratovém chaosu, vyhlásili němečtí poslanci v pohraničních oblastech samostatné celky, například Německé Čechy, Sudety, Německou jižní Moravu a další. Až po roce 1923 vzniklo na několik let patnáct krajů, republika byla rozdělena na Zemi Českou, Zemi Moravskoslezskou, Slovensko a Zakarpatsko. Po válce se republika vrátila ke stavu před okupací, kdy v Čechách, na Moravě a ve Slezsku bylo devět krajů. Místo zemského zřízení ale prosadili komunisté v roce 1949 vytvoření krajů. Potřebovali státní správu podřízenou centrálním úřadům v Praze. Kraje a okresy měly pravomoci téměř nulové, přenášela se skrze ně pouze nařízení z vládních a stranických úřadů. Jenže ani vznik čtrnácti krajů nebyl ideální. V roce 1960 došlo k nové reorganizaci územního členění státu a vzniklo osm krajů, které nerespektovaly

historicko-geografické uspořádání zemí. Po roce 1989 bylo jasné, že komunistické krajské a okresní správní celky jsou pro nově smýšlející stát nevhodné. Bylo nutné vytvořit funkční vyšší územněsprávní celky. Po dlouhých debatách byl nakonec přijat návrh na vznik čtrnácti krajů částečně kopírujícími kraje z let 1949–1960. Ty zde od 1. ledna 2000 máme dodnes.

V letošním roce se proto společenské akce pořádané jen Libereckým krajem ponosou v duchu oslav 20. výročí vzniku novodobých krajů. ←

Text: Květa Šírová

Foto: Liberecký mrakodrap je sídlem krajského úřadu a v letních měsících nabízí krásný pohled z terasy v 17. patře. V budově je také unikátní oběžný výtah „pater noster“ jezdící až do 16. patra budovy.

Foto: Jaroslav Appeltauer

NA KRAJI

KNIHA ROKU 2019

Liberecký kraj vyhláší třetí ročník soutěže „Kniha roku Libereckého kraje“. Do soutěže se mohou přihlásit autoři nebo vydavatelé, jejichž kniha se svým obsahem významně týká Libereckého kraje, jeho občanů a jejich díla, území nebo jeho dílčích částí, tradic, příběhů, historie, výrobků apod. Přihlášky budou přijímány až do 15. února. Slavnostní udělení cen vítězům proběhne u příležitosti Světového dne knihy a autorských práv 23. dubna 2020, a to v Krajské vědecké knihovně v Liberci. O nejlepších knihách se bude rozhodovat v několika kategoriích a do hlasování se bude moci zapojit i veřejnost. Vítězové obdrží finanční odměnu. Více informací najdete na www.kraj-lbc.cz.

JIZERSKÁ 50 SE BLÍŽÍ

Letos se poběží již 53. ročník tradičního závodu běžeckého lyžování. Každoročně přijede do Jizerských hor změřit síly více než

Jizerská padesátka se od roku 1971 (4. ročník závodu) běhá jako Memorál Expedice Peru 1970, kde zahynula celá výprava českých horolezců, spoluzakladatelů závodu. Cest jejich památce. Foto: archiv LK.

7 000 závodníků z třech desítek zemí světa, a to včetně známých osobností ze sportovního i mimosportovního prostředí. Jizerská ČEZ 50 je také na seznamu významných akcí dlouhodobě podporovaných Libereckým krajem. Letos se bude konat 7.–9. února.

VYLEPŠENÉ ŽELEZNIČNÍ SPOJE NA ČESKOLIPSKU

Změna jízdních řádů s sebou přinesla zlepšení železničních spojů na Českolipsku. Nový ranní a noční vlak z České Lípy do Děčína a zpět výrazně rozšiřuje spojení města s Prahou. Cestující se do České Lípy dostanu s jedním přestupem i nočním vlakem s odjezdem ve 23.28 z Prahy. Ráno i v noci se také zlepšilo spojení České Lípy na Liberec, a to formou prodloužení vybraných vlaků z hlavního nádraží do zastávky Střelnice. S nástupem nového železničního dopravce ARRIVA vlaky s.r.o. na trať z Kolína do Nového Boru přes Českou Lípou se Liberecký kraj společně s Ústeckým krajem dohodly na doobjednání vlaků mezi Šluknovským

výběžkem a Českolipskem. Vlaky tak téměř po celý den jezdí v hodinovém intervalu.

15. HEJTMANSKÝ PLES

Letošní benefiční hejtmanský ples se ponese ve znamení dvacítek. Dvacet let od vzniku oslaví kraje, jako územně samosprávné celky, a dvacetileté výročí od svého otevření také Krajská vědecká knihovna Liberec. Již 15. ročník benefičního hejtmanského plesu se koná 22. února 2020 ve 20 hodin v Krajské vědecké knihovně. Výtěžek plesu bude tradičně rozdělen mezi charitativní organizace působící v Libereckém kraji. O zahájení prodeje vstupenek se dozvíte na webu Libereckého kraje www.kraj-lbc.cz.

KRAJ VYHLÁŠÍ DALŠÍ DOTAČNÍ PROGRAMY

Rada Libereckého kraje v prosinci loňského roku odsouhlasila vyhlášení dalších dotačních programů pro rok 2020. Peníze pomohou hasičům, rozvoji cyklistické dopravy, ekologické výchově, retenci vody v krajině a dalším oblastem. Z těchto dotačních programů mohou žadatelé čerpat celkem 50 877 319 korun. Veškeré informace o získání finanční podpory jsou k dispozici na dotačním portálu Libereckého kraje <https://dotace.kraj-lbc.cz>.

ZÁCHRANKA OCENILA ZACHRÁNCE

Zdravotnická záchranná služba Libereckého kraje v prosinci již podruhé v roce 2019 předala medaile a pamětní listy svým

Petr Vlach a jeho záchránkyně Barbora Kroftová. Foto: Tomáš Tesař.

zaměstnancům a kolegům z IZS. Ocenila tak jejich práci a zvláštní přínos pro záchrannou službu a obyvatele Libereckého kraje. Pamětní list za záchranu lidského života si odnesli také dva zástupci laické veřejnosti. Barbora Kroftová zachránila život muži, který zkolaboval při svých volnočasových aktivitách. Martin Prevužňák v uplynulém roce dokázal zachránit život muži, kterého přejel vlak. Podle slov ředitele ZZS LK Ludka Kramáře je nesmírně důležité aby lidé, kteří se k postiženým dostanou jako první, nebyli lhostejní a dokázali zajistit první pomoc až do příjezdu profesionálů. ←

KRAJŠTÍ ZASTUPITELÉ

K VĚCI

Co pro vás znamená Liberecký kraj?

MARTIN PŮTA (SLK)

Znamená pro mě domov, narodil jsem se tu, žije tu moje rodina a přátelé. Už 18 let se snažím, aby se v našem kraji žilo co nejlíp. Chci i nadále spolupracovat se všemi, kteří vědí, že nikdo jiný než my sami se o naše domovy a život postarat nemůže.

MICHAL KŘÍŽ (ANO 2011)

Kraj, kde žiji, kde se dá super relaxovat, lyžovat a všemi způsoby se sportovně i kulturně vybit a nabít.

ZUZANA KOCUMOVÁ (ZPLK)

Liberecký kraj je domov můj, kolébka má a zřejmě jednou i hrob můj...

DAN RAMZER (ODS)

Jednoznačné místo, které je mým domovem. Náš kraj má obrovský potenciál, pracovitě lidi a je nesmírně pestrý. Na jedné straně průmysl, tedy zaměstnání a dobrá životní úroveň, na straně druhé je krajem nádherné přírody s vyhledávanými turistickými místy. Nevyměnil bych ho za žádné jiné místo na světě!

ROMANA ŽATECKÁ (ČSSD)

Místo, se kterým jsem moderně řečeno „ve vztahu“ – narodila jsem se tady, žiji tady a mám ho moc ráda.

RADOVAN VÍCH (SPD-SPO)

Je to můj domov. Krásné Jizerské a Lužické hory včetně Pojizeří a historie ve formě tradičních výrobků, řemesel a pracovitých lidí. Jsem rád, že Liberecký kraj je samostatným krajem, přestože je druhým nejmenším v republice.

JAN DVOŘÁK (KSČM)

Jsem patriot kraje, jsem tu doma, žiju zde a kraj mám rád. ←

Další názory zastupitelů si můžete přečíst na liberecky-kraj.kraj-lbc.cz/zastupitelstvo

HEJTMANI LIBERECKÉHO KRAJE

V rámci výročí 20 let od vzniku novodobých krajů jsme oslovili všechny čtyři hejtmany, kteří od roku 2000 stáli nebo stojí v čele Libereckého kraje. Požádali jsme je o odpověď na dvě otázky:

- 1) Co si myslíte, že se za dobu vašeho působení v pozici hejtmána nejvíce povedlo?
- 2) Jaká událost ve dvacetileté historii kraje vás nejvíce zasáhla?

PAVEL PAVLÍK (2000–2004)

- 1) Na počátku existence kraje bylo naším úkolem fakticky převzít krajské kompetence od státu a „zprovoznit kraj“. To se beze zbytku zdařilo a spolu s kladným hospodařením bylo, dle mého soudu, úspěchem.
- 2) U odpovědi na druhou otázku budu čistě osobní. Byly to první a poslední den ve funkci. Po zvolení euforie a pocit velké odpovědnosti, na konci ještě větší úleva.

Prvním hejtmánem Libereckého kraje byl Pavel Pavlík (vpravo), druhým Petr Skokan. Foto: archiv LK.

PETR SKOKAN (2004–2008)

- 1) Něco se povedlo a něco ne. Řadu věcí jsem převzal od hejtmána Pavlíka, například perfektně fungující krajský úřad. Něco jsme začali a posléze předali hejtmánu Eichlerovi. Například přesun vedení krajského soudu a krajské policie z Ústí do Liberce, bývalý vojenský prostor Ralsko... Mimochodem, povedlo se dobře předat kraj a pokračovat v rozeběhnutých věcech, a to i v dopravě, školství, sociální oblasti, zdravotnictví, investicích a dalším, mezi Pavlíkem a Skokanem a mezi Skokanem a Eichlerem, což není v politice příliš obvyklé. Výborně fungovalo krajské zastupitelstvo a jeho podpory si dodnes vážím. I díky tomu se udělala řada užitečných investic, které fungují dodnes. Do škol, silnic, nemocnic... Zrekonstruovala se budova C krajského úřadu a multimediální sál, dokončila hlavní budova. Přestavěla se z banky na výstavní síň, v suterénu vznikly sklady. Zateplovaly se objekty v majetku kraje

v Semilech, Vysokém nad Jizerou, v České Lípě, konkrétně Střední odborné učiliště. Investice šly do domovů důchodců a pečovatelských domů ve Sloupu, České Lípě, Pasekách nad Jizerou. Změřili jsme a regulovali na třicet objektů SŠ včetně rekonstrukcí kotelen. Dotovali jsme sport, kulturu, sociální oblast, neziskové organizace a další.

- 2) Nejvíce mne zasáhly povodně a příběhy lidí s nimi spojené. V politice pak zákaz ODS kandidovat v krajských volbách.

STANISLAV EICHLER (2008–2012)

- 1) V letech 2008–2012, kdy jsem stál v čele Libereckého kraje, bylo hodně věcí, které se povedly. Například jsme založili příspěvkovou organizaci Libereckého kraje Silnice LK, která zajišťuje údržbu krajských silnic. Nastartovali jsme výstavbu hospice, který v kraji chyběl. Podílel jsem se také na iniciativě, díky níž získala půlmiliardovou dotaci z EU na výstavbu vývojového centra společnost MEGA Stráž pod Ralskem. Osobně považuji za úspěch, že na základě zákonodárné iniciativy Libereckého kraje došlo ke změně tří zákonů o obcích (obecní zřízení), o krajích (krajské zřízení) a o hlavním městě Praze. Změna umožňuje urychlené svolání zastupitelstva a zajištění operativní pomoci co nejdříve po katastrofě. Bylo to poprvé v historii, kdy byla navržena, přijata, schválena a podepsána změna zákona, kterou podala krajská samospráva.
- 2) Byly to určitě povodně v roce 2010. Na 7. a 8. srpna nikdy nezapomenu. Za svůj život jsem nikdy neviděl tolik lidské bolesti a smutku nad ztrátou majetku a všeho, co lidé celý život budovali. Bohužel si povodně vybraly i cenu nejvyšší, pět lidských životů. Jsem ale rád, že krizový štáb kraje fungoval, jak měl, a díky obětavé práci všech jeho členů a všech záchraných složek i Armády ČR se situaci podařilo zvládnout a zabránit dalším škodám.

MARTIN PŮTA (OD ROKU 2012)

- 1) Měl bych asi vyjmenovat konkrétní projekty a investice, které jsou pro obyvatele kraje důležité. Jednalo se například o stavbu a zprovoznění Hospice Sv. Zdislavy, zajištění financování a opravu silnic zničených povodněmi v roce 2010, stovky milionů korun investovaných do zlepšení stavu středních škol, ústavů sociální péče,

Třetí hejtmán Libereckého kraje Stanislav Eichler (vpravo) předává funkci současnému hejtmánu Martinu Půtovi. Foto: archiv LK.

muzeí a galerií, investice do nemocnic a přípravu a zajištění financování stavby nového pavilonu urgentní medicíny v Krajské nemocnici Liberec. A řadu dalších konkrétních věcí, na kterých pracovaly stovky mých kolegů a kolegyně. Ale nejvíc si vážím zásadní změny ve fungování Libereckého kraje. Z vrchnostenského a nařizovacího způsobu práce jsme přešli na partnerství a spolupráci s místní samosprávou, vesnicemi a městy, s podnikateli, firmami, technickou univerzitou a všemi, kteří v kraji něco vymýšlejí, tvoří a vyrábějí. Spolupracujeme také s neziskovým sektorem a občanskou společností, bez které nemůže dobře fungovat žádné společenství ani obec ani kraj ani země. Jde o přerod v otevřenou instituci, kterou mají občané pod kontrolou a která stojí o jejich nápady, připomínky a náměty. V takové spolupráci bych chtěl pokračovat i v příštích letech.

- 2) V negativním i pozitivním slova smyslu blesková povodeň ze srpna roku 2010. Připomněla nám velkou sílu přírody a vody jako živlu a ukázala, jak je důležité jednat s krajinou, ve které žijeme. A to s pokorou a odpovědností za plánované kroky a jednotlivá rozhodnutí. Zároveň nám dny a první týdny po povodni, v době odstraňování jejích následků, ukázaly, jak velkou moc má lidská solidarita, podaná pomocná ruka a jak je důležité držet pohromadě ve svých rodinách, ulicích, vesnicích a městech. A také se v těch dnech velmi rychle ukázalo, kdo je kdo.

Za velkou příležitost pak považuji vstup České republiky do EU a Schengenského prostoru. Otevřené hranice a svoboda pohybu byly pro mě dokončením boje českého národa za svobodu a demokracii z roku 1989. Bude jen na nás, jak naši svobody využijeme a jak přitom naložíme s odpovědností, kterou máme za roky příští. ←

KRAJEM

LOGOTYP LIBERECKÉHO KRAJE – ZNAČKA S BUDOUCNOSTÍ

Liberecký kraj začal budovat svou vizuální identitu, tedy značku, v roce 2002. Tehdy z veřejné soutěže vznikl logotyp, který v sobě nesl symboliku Ještědu. Z mnoha důvodů toto zobrazení nevyhovovalo, a proto se v roce 2006 přistoupilo k vytvoření nového návrhu. Jeho autorem je grafik Jiří Chalupa. V obou případech hovoříme o logotypu, jde totiž o spojení grafické části s částí textovou.

Nosný prvek stávajícího logotypu tvoří tři stejnoměrně symetricky rozložené a barevně se střídající pruhy, dva červené a jeden šedivý, v zaoblených rovnoběžných liniích. Tato grafická část je podpořena jednoduchým, výrazně čitelným typem písma. Pruhy vyjadřují dynamiku, která zde zastupuje pokrok směřující k obecné prosperitě založené na zdravé rozvaze a zodpovědnosti. Ztvárňují vzájemně žádoucí lineární vazby mezi jednotlivými prvky, které se navzájem ovlivňují, prolínají, působí na sebe a směřují ke společnému cíli. Tato symbolika tak zastupuje jednotlivé činnosti v rámci organizačních, průmyslových, kulturních a společenských aspektů všech dílčích částí Libereckého kraje. Grafická nadsázka spojuje i sportovní tradici, motivaci a přirozenou soupeřivost.

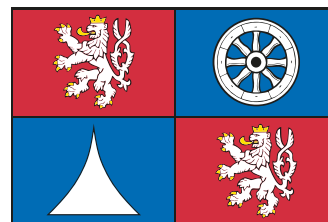
Stávající logotyp Libereckého kraje se řadí ke třem základním reprezentativním prvkům

vizuálního stylu kraje, které se řídí jasnými pravidly danými Jednotným vizuálním stylem Libereckého kraje. K hlavnímu pilíři se řadí znak Libereckého kraje, jehož autorem je heraldik Jan Tejkal. Znak zobrazuje v prvním a čtvrtém poli bílého českého lva, ve druhém poli bílé vozové kolo s osmi rameny (erbovní znak rodu Redernů) a ve třetím poli bílý volný vydutý hrot. Znak Libereckého kraje smí užívat výhradně Liberecký kraj a jeho orgány – hejtman, Rada a Zastupitelstvo Libereckého kraje, Krajský úřad LK (společně s doplňkovými atributy – pečeti, závěsný odznak apod.). Znak Libereckého kraje je možné používat jen se souhlasem Libereckého kraje. Třetím vizuálním prvkem je krajská vlajka.

Za 20 let se kraj posunul dál a i značka Libereckého kraje prochází svým vývojem. Proto v roce 2020 dojde k inovaci stávajícího logotypu, na který bude navazovat komunikační strategie kraje. Na jeho změně se podílel grafik Jan Zeman. Nový Jednotný vizuální styl Libereckého kraje upraví vzhled a barevnost logotypu, zapracuje další prvky pro komunikaci a začne pracovat s grafickou částí logotypu jako samostatným a plnohodnotným komunikačním prvkem. ←

Text: Květa Šírová

- 1 | Současné platné logo Libereckého kraje.
- 2 | Znak Libereckého kraje, o jehož užití rozhoduje Rada LK.
- 3 | Vlajka Libereckého kraje.
- 4 | Původní logo Libereckého kraje platné v letech 2002–2006.
- 5 | Nové logo Libereckého kraje, které bude kraj užívat od roku 2020.
- 6 | Grafický symbol – značka kraje od roku 2020.

KRAJ. Příloha Libereckého kraje. Vychází 11× ročně.

Vydává Liberecký kraj, U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2. IČO: 70891508. Ev. č.: MK ČR E 21924. Redakční radu tvoří nominovaní zástupci zastupitelských klubů Zastupitelstva LK a Krajského úřadu LK, předsedkyní je Květa Šírová. Redakce: media@kraj-lbc.cz, tel: +420 485 226 111.

Číslo 1/2020 vyšlo 2. ledna 2020, uzávěrka byla 13. prosince 2019.

magazin.kraj-lbc.cz www.facebook.com/krajlk